

1 - 10 - 37

L'ESQUEVELLA

DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: ARAGÓ 90 - TEL. 23994

DEPARTAMENT DE CULTURA DE CATALUNYA
LA BIBLIOTECA DE L'ATENEU DE BARCELONA

TRENTA CÈNTIMS

A LES BANYES DE LA LLUNA

—La feinada que hi haurà a baixar d'ací.

—Et veig molt prim.
 —Sí, mira, és la guerra. Tu en canvi estàs molt gras.
 —Sí, mira, és la revolució.

ELS PREMIS DE LA GENERALITAT

Ja comencen d'arribar obres

El simple anunci de la convocatòria dels Premis de la Generalitat ha posat en moviment tots els nostres literats i especialment el de la Gasetilla, no solament tots els nostres periodistes, sinó fins i tot els que no són nostres. Entre aquests darrers cal remarcar els de l'Agència Febus, que el dia 18 varen trametre la següent notícia de Madrid, evidentment destinada al concurs:

«Recientemente, varios agentes que perte-

necen a la plantilla de la capital, han efectuado en un pueblo de la provincia de Alicante, un importante servicio consistente en la incautación de «alhajas por un valor aproximado a cien mil pesetas, de ellas 2.500 en plata, nueve mil en billetes.»

Ignorem en quina moneda havia d'ésser la resta del valor fins a les proximitats de les cent mil pessetes.

LA RENOVACIO DELS ESPECTACLES ES UN FET

El Senyor Bransuela ha estat encarregat de la traducció de "La Gatita Blanca" al català

El senyor Lluís Bransuela, Comissari d'Espectacles, del qual parlàvem amb tan d'elogi en la nostra edició anterior, ja ha trobat el que cercava per fer fer grans coses al senyor Joaquim Pena, que havia tingut la inadvertència de traduir Wagner i Mozart sense consultar-li-ho. El senyor Bransuela, en efecte, ha encarregat al senyor Pena la traducció al català de «La Gatita Blanca». El traductor de Wagner ja ha portat al seu protector, com a primícies de la seva nova obra, allò que fa:

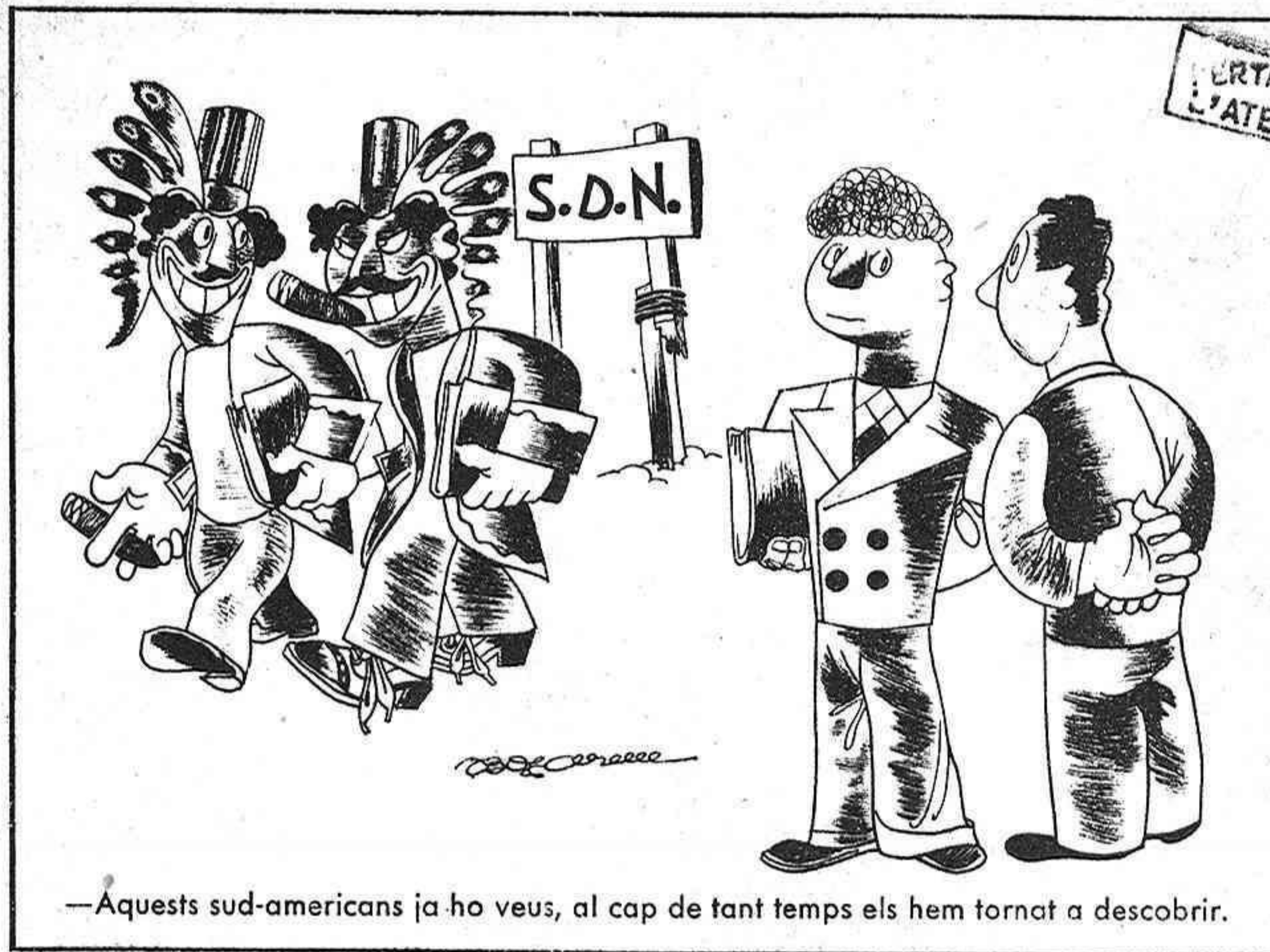
Alça i dali,
 tinc una marruixa
 de cua molt llarga
 i nas de maduixa.
 Alça i dali,
 tinc una mixeta
 que no agafa rates
 prò tira de beta.
 Alça i dali,
 tinc una marruixa,
 que quan me la poso
 damunt de la cuixa;
 quan li passo
 la mà per l'esquena
 s'estira i s'arronça
 miola i s'entrena.
 Ai marruixa,
 Ai mixeta,
 ets més presumida que la Greta.
 Ai mixeta,
 ai marruixa,
 estàs més bé estirada que fluixa.
 I si tens fred, posa't samarreta.
 Ves amb compte amb l'aigua de l'aixeta.
 Que si bades et pot donar el brom!
 Pom!

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

ANY, LXI

NUM. 3032

El ci-devant Sant Isidre ha complert com un home amb els seus hereus

ELS CAMPEROLS DEMANEN NOMES QUE L'EX SANT DEIXI ELS ANGELS

Com tot problema que s'estimi, el problema del camp té també els seus antecedents històrics. No es tracta, com en molts casos dels que els diaris citen, d'antecedents penals, ni tampoc, com en tantes coses, els seus orígens no es perden, com diuen els historiadors de text, en la nit dels temps.

SANT ISIDRE, PATRO LLAURADOR

Molt a l'inrevés, en el nostre país el problema neix amb el sol i va del que els pagesos en diuen de sol a sol des dels temps en què Madrid no era més que una masia on Sant Isidre feia el pagès i la viu viu.

Sant Isidre, com tothom sap, era un rabassaire que explotava la terra pel sistema dels assalariats. Però com que era molt carca, pagava els jornaleros amb cracions.

El proletariat del camp de Sant Isidre ho era tot menys conscient i es deixava explotar de mala manera. L'havia contractat, per agència, al cel.

Sant Isidre, doncs, vivia molt descansat, de la suor de les masses. Es llevava a trenc d'alba, perquè en el seu temps els cafès i cinemes encara eren tancats, i amb la bota de Valdepeñas, el càntir d'aigua beneïta i una llesca de pa, se n'anava a jeure sota una figuera del seu camp i començava de resar. Al cap de poca estona baixaven dos àngels del cel, li enganxaven els bous a l'arada i començaven les quaranta hores.

L'ORACIO DE SANT ISIDRE, MADRILENY

Un dia, però, que semblava que els àngels eren més aviat rebels, Sant Isidre es va queixar, i, tot queixant-se dels àngels, li va venir bé de queixar-se d'una injustícia que fins aleshores no havia sabut veure, i era que el resar només li servia perquè li llaressin el camp, però la collita se l'havia de collir ell. I deia en la seva oració:

—Mia Tú si no es una injusticia que un probe como menda haiga de jorobarse en el tiempo de más calor tener que doblar el es-

pinazo. ¡Y pa qué! Pa que después te vengan los señoritos y digan: eso pa mí, eso pa ti y s'acabó. Y a eso le llaman justicia social. Se es lo que le digo yo a la de casa: ¿Cómo va uno a mantener a los peques? Y si no, que venga Dios, digo, con perdón, Vuestra Majestad, y lo vea. Y además de cómo están los tiempos, que no llueve ni a tiros y los ángeles que me mandó vucencia esta semana van pa atrás, como los cangrejos. Tiran pa rebeldes más que ná. Estamos en viernes y entoavía no han arao la Puerta del Sol. Nada, que es la caraba. Por esto le digo, digo: que si no me mejora el servicio tendré que cambiar de Agencia, y se lo digo, no por ná; pero por si las moscas. Que eso de ahí abajo anda muy mal y dicen que dicen que se prepara una Revolución y se armará la de Dios es Cristo. Y se lo advierto como buen católico que semos, antes que le digan, con todo respeto y con perdón sea dicho, anda y que te ondulen con la permanén y si te sofocas que te den colcrem. En el nombre del Padre, del Hijo y del Espíritu Santo. Amén.

La resposta a aquesta oració fou molt curta. Que prengues paciència, que tot s'arranjaria, que no es pot matar tot el que és gras i que els àngels rebels havien estat portats a l'infern. En una paraula, res en concret.

PASSA EL TEMPS

Passà el temps, com tothom sap, i els descendents de Sant Isidre, hagueren d'abandonar les terres perquè els adoquinaren els camps.

Com tothom sap, es traslladaren a Barcelona i s'installaren, primer, al carrer de la Portaferrissa i després a la Plaça de l'ex-Beat Oriol. La tendència, però, a anar a Madrid, els perjudicà, perquè era una mica mal vist que preferissin anar allà baix, que no pas passar-se el dia sota la figuera vigilant els àngels, i va venir la revolució i els va treure. I Sant Isidre els va desheretar i va nomenar nous descendents, perquè aprenguessin de viure, i va dir als nous hereus que, continuant les gestions començades en el seu temps, havia aconseguit el que havia demanat quan treballava la terra a la Puerta del Sol, o sigui, la justícia social, la terra per al qui la treballa i les parts de l'amo.

LA PROFECIA ES COMPLEIX

Havent tingut notícies i sentit rumors que les bases presentades per Sant Isidre en el

seu dia havien estat acceptades i posades en pràctica, varem decidir anar, diumenge passat, a fer una informació i excursió per veure com anava la cosa.

Ens llevàrem de bon matí, a les onze de la nit, i, un cop instal·lats en el tren a dos quarts de dotze del migdia, aviat varem ésser a lloc. Feia un dia esplèndid; el paisatge era una irisació de tons de tota la gamma dels verds tardorals, picats ja dels roigs i bistres de la temporada. Els ocells, etc., etc., etc., i varem baixar a la primera estació que varem veure que hi havia camps i cases de pagesos. I xino, xano, cap a la que veiem més a prop.

La porta era tancada. Toquem el timbre, miren per la reixeta, obren, surten un parell de pequinesos a fer-nos festes mentre se sentien uns grans lladrucs.

—Aparti's d'aquesta llamborda—ens diu la criada—; mentre hi sigui al damunt el gos mecànic lladrarà. Vol deixar el bastó?

Li donarem el bastó i el penjà en un luxós paraigüer renaixement, on hi havia aixades, picots, cànecs i cabestres.

—Passi, passi: l'amo és al camp, però no pot trigar.

Es mirà el rellotge de polsera i afegí:

—No; no pot trigar, ja se sent el tren.

En aquell moment se sentí «Iiiii!» i «xup, xup, xup».

—Canviarà el temps—diguérem per dir alguna cosa.

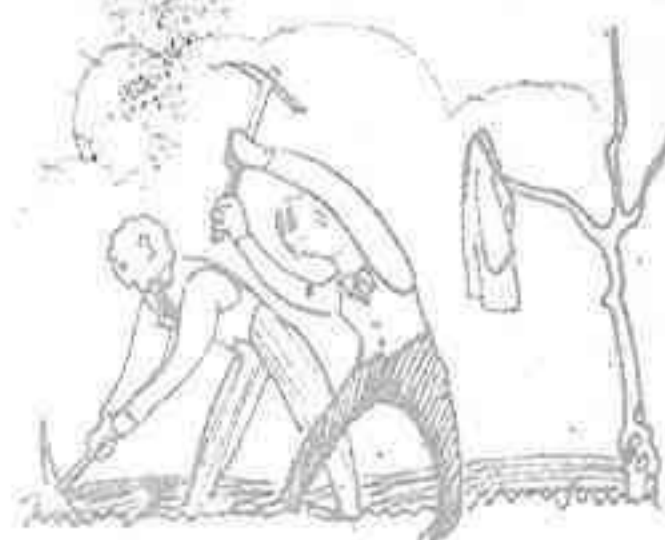
—No, senyor: és el tren de l'amo, que ve del camp.

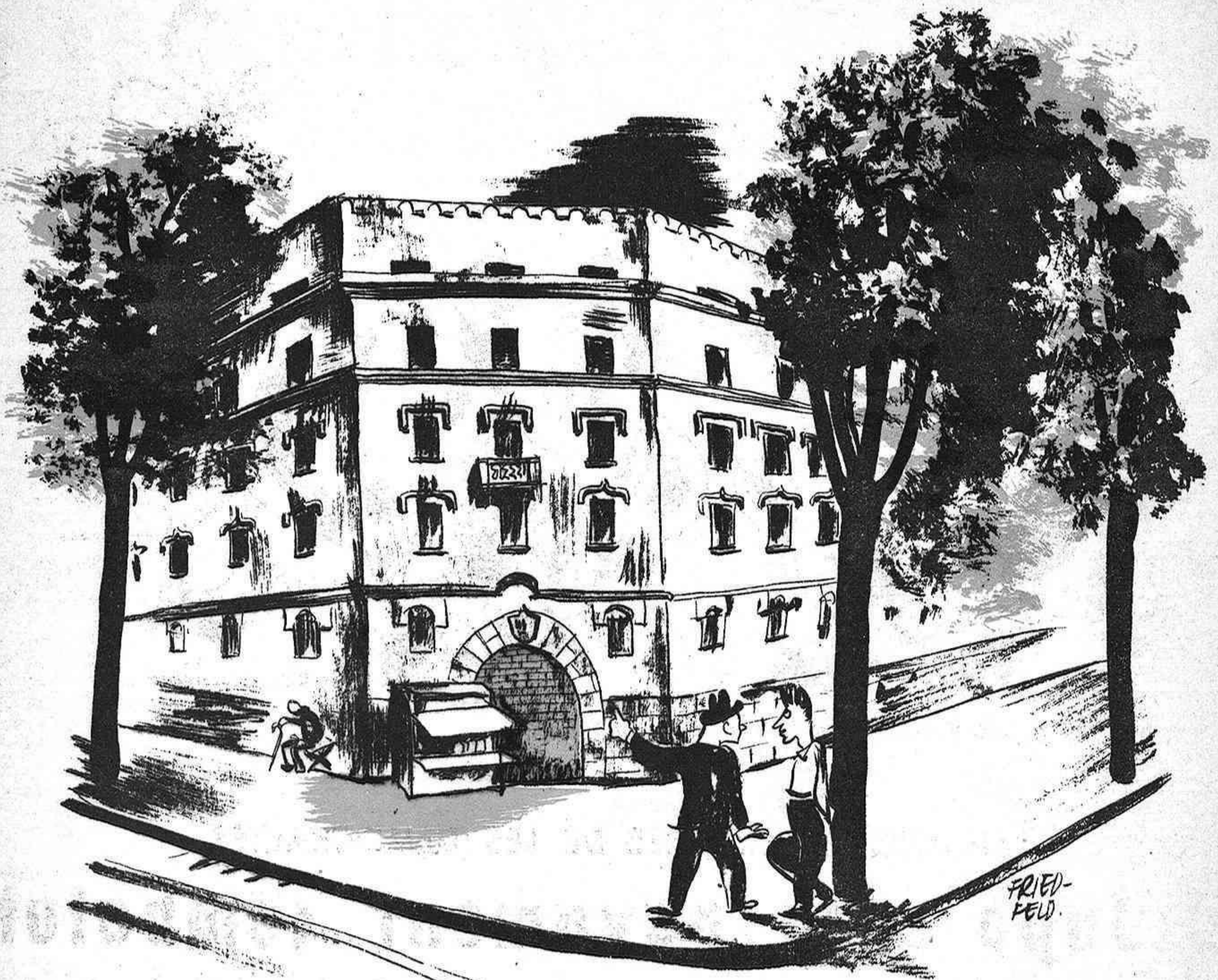
—Ah, no sabia...

Ens ho anava a explicar, però no calgué. Davant la porta es deturà aquell trenet de l'Exposició i en baixà un pagès tot lluent. S'eixugà el front, bufà, cansat, i deixà un sac damunt una tauleta de centre Lluís XV que hi havia a l'entrada.

—S'ha de patir! —ens digué amb pessimisme, asselent-se en un silló confortable—. Farem pa i traçó. Noia! Porta el porró!

I la criada li portà un porró de cristall de Baccarat.

— Jo, de petit, havia anat als Escolapis.
— Doncs, jo, hi he anat de gran.

— Bé, què volíeu?
— Patates?—vàrem dir assenyalant el sac de damunt la tauleta.
— No, duros, és la collita d'avui. És terrible això d'haver d'anar al camp per fer-la.
— Així, ara colliu duros?
— Què hi farem; és la nova economia i ens hi hem d'adaptar. De totes maneres els avenços de l'agricultura ja són bons, ja.
— Heu posat màquines agrícoles?
— No ben bé agrícoles. Veureu.

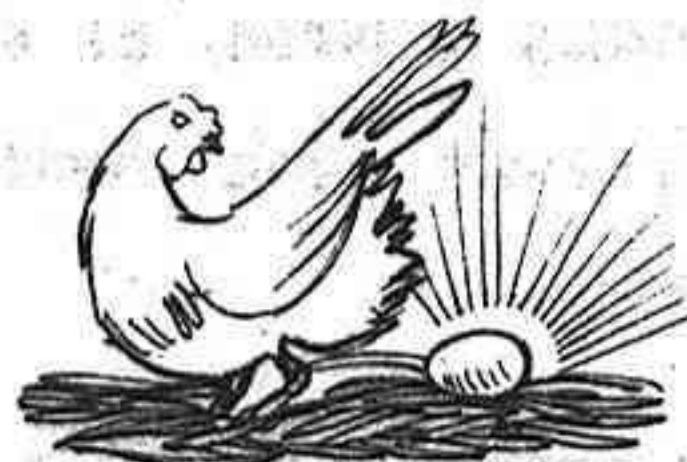
LA NOVA AGRICULTURA

Ens acompanyà a la porta de la masia, des d'on es veia un magnífic panorama.
— Veieu? Pels camps a peu pla he resolt el problema amb aquest tren; és un ferrocarril molt econòmic; però per les vinyes i camps de muntanya ja era més pelut. Veieu allà baix? Allò és Llenques Roges; no hi va haver manera que hi pugés el tren i he hagut de fer-hi instal·lar un ascensor amb parada a cada pis. És car, però què hi farem? És el progrés.

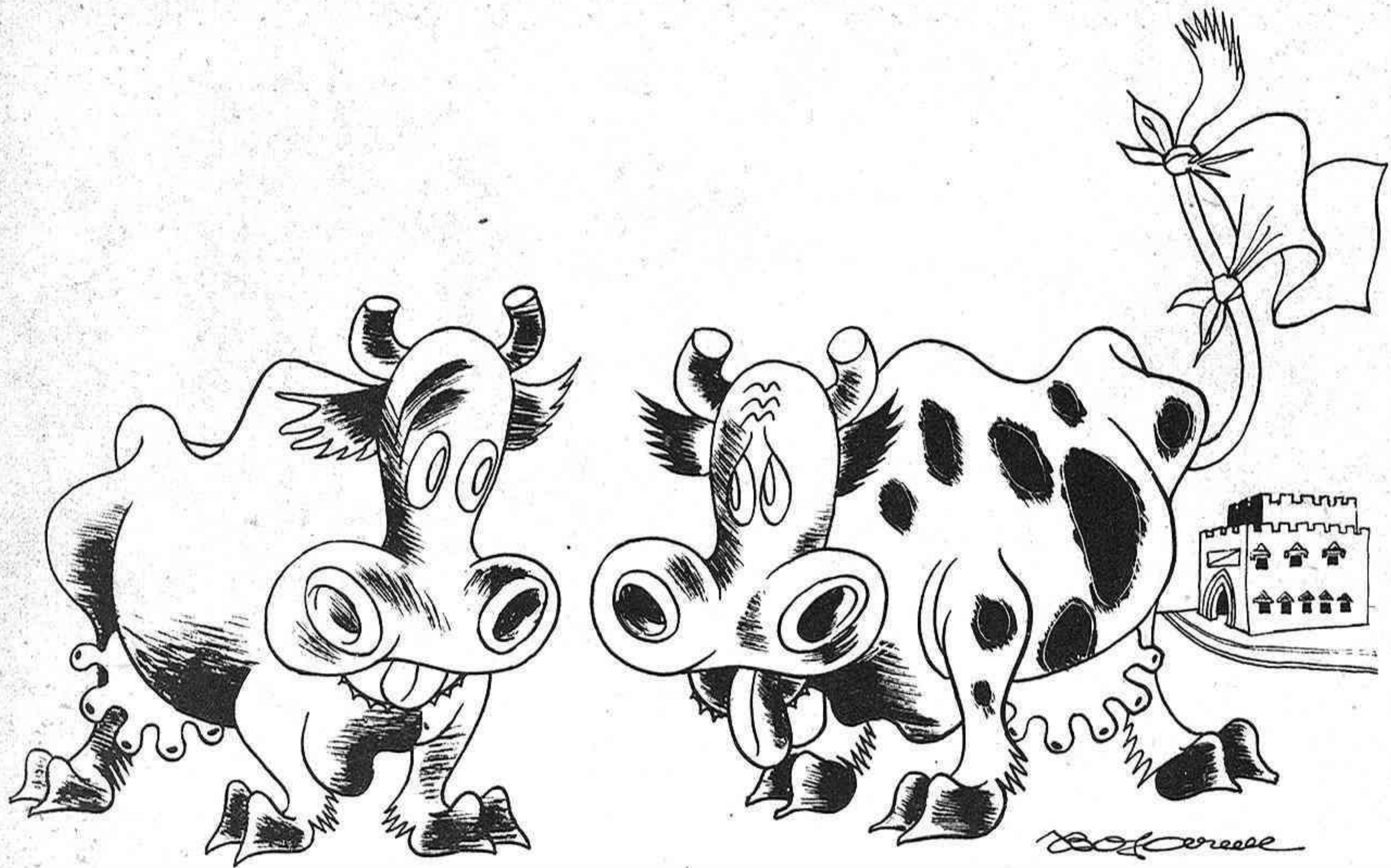
— I en quin règim cultiveu la terra?
— En règim de vigilància. Plantem i vigilem que no m'ho pispin. I la collita la fa el consumidor. Allò que diuen: del productor al consumidor. Però fins que ve la collita és un tràfec. Ja us dic que n'era de feliç l'ex-Sant

Isidre. Jo no sé perquè no ens hauria de deixar els seus àngels per fer-ne cria. Perquè ara llaura, ara rascla, ara sembra... i fanga, i cava, i treu les males herbes de mala reïra... per treure'n quatre quartos de tot plegat, i encara que se te'ls quedin aquests moblistes del dimoni. Mira que cobrar-te deu mil pessetes d'un menjador daurat...

— Sí, són els temps nous.
— Els temps nous, els temps nous! Ja m'estan bé els temps nous; però que ho siguin de trinca. Mireu, jo he posat tots els avenços en l'explotació agrícola, procurant explotar el menys possible i emprant els sistemes de propaganda més avançats. Mireu; els de ciutat em fan la collita; doncs jo, per estimular-los, a cada camp de patates hi planto una patatera que, quan hi claven cop d'aixada en surten duros de plata. Això és per dir-vos si en sé d'estimular l'stakhánovisme.

— Però n'hi poseu de veritat de duros?
— No! No veieu que un cop els haguessin trobat ja no treballarien de gust? Us penseu que sóc pagès?
— Ja ho havia notat amb la manera de parlar.
— I cà, home, i cà! Els pagesos són els altres.
— El que m'empipa, però, és no poder convence'ls que treballin la terra. Tan saludable com és.
— Per què no l'arrendeu a trossos?
— Carai, quina troballa! Veieu? Això sí que és un avenç social. Els arrendataris viuran a ciutat, el propietari viurà al camp... Res: el problema de l'absentisme resolt per nosaltres; els absents seran ells i no podran reclamar. El posaré en pràctica totsseguit. I això que jo tenia venuda la collita de pa de l'any que ve.
— De pa? Com?
— Molt senzill, parcel·lant els camps de blat i posant-hi uns rètols com als nínxols: «Família Miserachs», per exemple, a tant el quilo del pa que sortiria de la farina del blat que collirien.
— I d'aviram, com estem?
— Bé; molt bé; ara crio una raça de gallines que és la millor de totes.
— Leghorn?
— No; la raça de la gallina dels ous d'or.

— Com ho faré per explicar que no hi tenia res a veure?
 — Rumia, rumia.

ENERGIQUES MESURES DE LES DEMOCRACIES

El Japó serà novament combatut

Com que ja les democràcies havien acordat prendre enèrgiques mesures contra Itàlia i Alemanya i s'havien reunit enèrgicament tots els representants respectius amb una energia respectiva també, l'acord va resultar lògicament enèrgic.

De fet, la intervenció d'Itàlia i Alemanya a Espanya ha quedat aixafada implacablement amb l'ús moderat de « emprar un nou llenguatge » respecte als països feixistes.

El lector menys assabentat en política internacional haurà endevinat que el « nou llenguatge » és l'esperanto.

Animats per l'eficàcia i senzillesa d'aquest procediment, els representants diplomàtics han estudiat la invasió del Japó a Xina.

La salvatge agressió d'un submarí japonès contra tres-cents vaixells pesquers que tot dient-los amb cara d'ingenuïtat: «—Aneu a pescar?» «—No. Anem a pescar» «—Ah! Em creia que anàveu a pescar», els ha produït gran indignació.

Com que la consciència mundial ha reaccionat contra aquestes agressions, els di-

plomàtics, que també tenen una mica de consciència mundial, han decidit acabar

Els nostres dibuixants Tísner, Martí Bas, Kalders, Cluselles (Nyerria) i Subi, portats de la seva obsessionant mania de proselitisme se n'han anat al front. Aquest entusiasme juvenívol i gairebé llibertari de servir la causa de la República és indubtable que els treurà popularitat entre les amables filles de Maria que com ha descobert determinada premsa, és el nucli més important dels lectors de L'ESQUELLA.

d'una vegada amb la barbarie nipona. I obrant amb la mateixa insubornable energia que ha permès d'aixafar Alemanya i Itàlia, han acordat respecte al Japó que, en el domini moral res no impedeix condemnar les violacions del Dret i dels principis elementals de la humanitat.

Solament d'aquesta manera expeditiva s'han pogut aturar els actes de pirateria, els bombardeigs i les agressions d'aquests tres països.

I pensar que s'ha tardat prop de dos anys a trobar una fórmula tan senzilla! Però, i si la perden?

ESQUELLOTS

CONSELLERS QUE VALEN UN ZERO

Era una empresa municipalitzada que tenia molts empleats, molts milers d'empleats, una quantitat indefinida d'empleats.

També tenia consellers.

Uns pocs d'aquells molts empleats demanaren un augment de sou del deu per cent.

Passaren molt de temps sense saber resposta a la seva modesta demanda.

Un dia, quan ja no hi pensaven, després de molts mesos, i quan ja ho havien donat per perdut, reberen, astorats, aquell augment del deu per cent.

No sabien a què atribuir aquella prodigalitat insospitada dels consellers.

Aviat sortiren de dubtes.

Hi havia uns consellers que cobraven 1.000 pessetes al mes i uns altres 500 pessetes al mes.

Doncs bé, coincidint estranyament amb la bona nova dels empleats, que els concedia l'augment del 10 per 100, aquells altres consellers que guanyaven 500 pessetes s'apujaren el sou en un 100 per 100.

Era una empresa tan totalment municipalitzada que semblava un municipi.

AGAFAR FAMA I POSAR-SE A JEURE

Una vegada, el senyor Serra Hunter estava de visita a casa d'una altra personalitat, i poc abans de marxar, es va posar a ploure.

L'altra personalitat, davant la seguretat que el senyor Serra Hunter es mullaria sense remei, va cridar la seva esposa i li demanà que portés un paraigües per al professor.

L'esposa, que coneixia la fama de distret que té el nostre gran home, va dir a la minyona.

—Mira, noia: hem de deixar un paraigües al senyor Serra. Com que se'l deixarà en el primer tramvia que agafi, dona-li aquell que tenim espatllat.

I li donaren. El senyor Serra agrai la gentilesa, baixà al carrer i estengué el paraigües. Tot va anar com una seda.

Dues cantonades més enllà va parar de ploure. Aleshores, el professor va intentar plegar el paraigües, però no va poder de cap manera.

Com que la gent començava a mirar-se'l, el senyor Serra Hunter optà per seguir caminant amb el paraigües obert, com si no s'hagués adonat de res.

Al cap d'un instant, fela un sol que enamorava, i el senyor Serra trisco-trisco carrers enllà sota el paraigües, fent veure que era la cosa més natural del món.

Abans d'arribar a casa seva, el professor es creuà amb una parella de personalitats polítiques conegudes seves. Es saludaren polidament i cadascú va anar per la seva banda.

Però els polítics, unes quantes passes més enllà, es van girar a mirar el senyor Serra, i fent-se l'ullet, rient per sota el nas, van dir:

—Aquests savis no tenen remei. Són una colla de distrets!

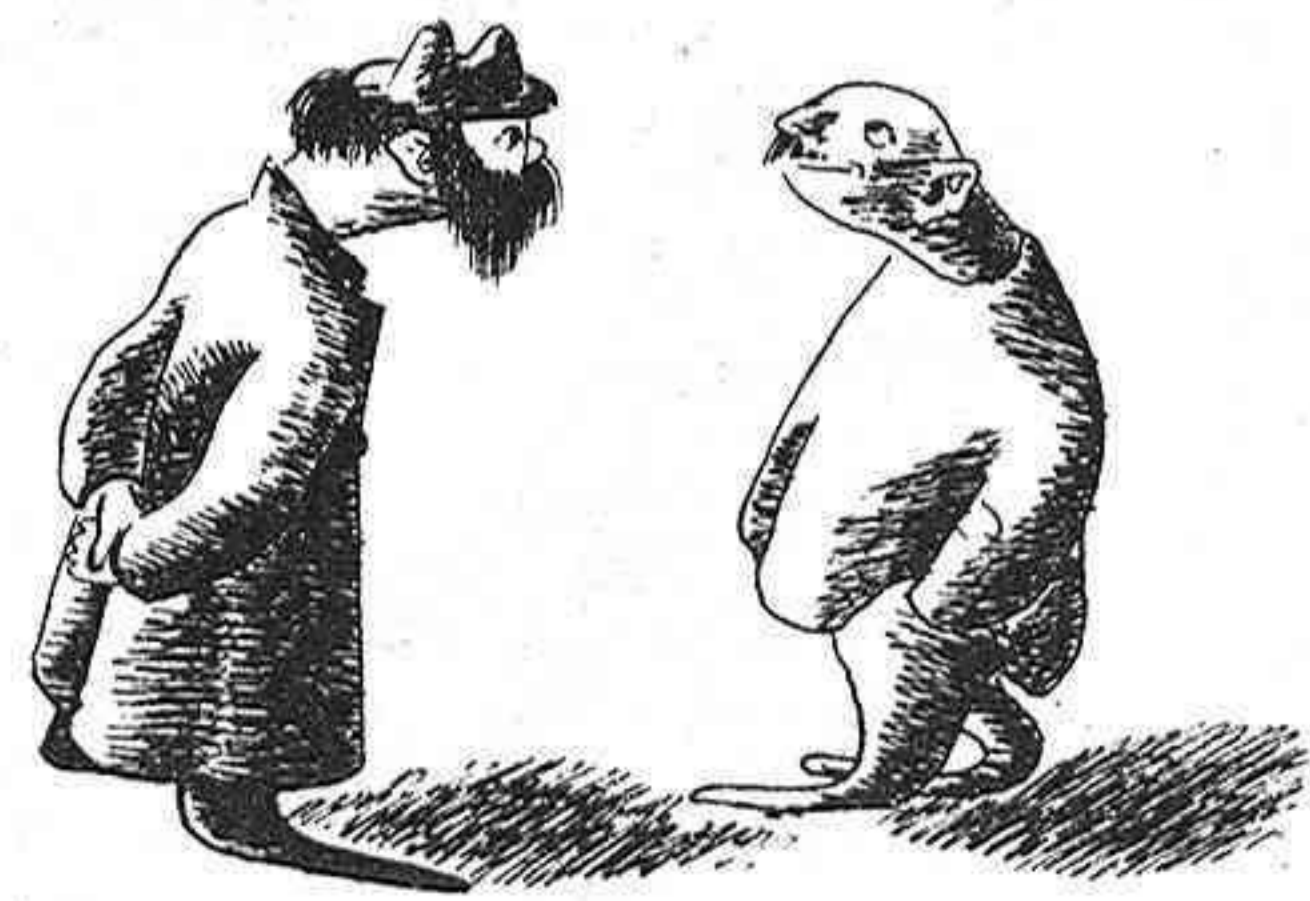
CAÇADORS

Un amic nostre, acostumat d'antic a practicar l'esport cinegètic, fou vist fa uns dies a cavall de tres cotxes oficials empaitant conills i guatlles pels environs del poble de Montesquiú. Un conill de bona fe diu que potser pensava, veient el nostre amic caçador i els tres automòbils que el comboiaven:

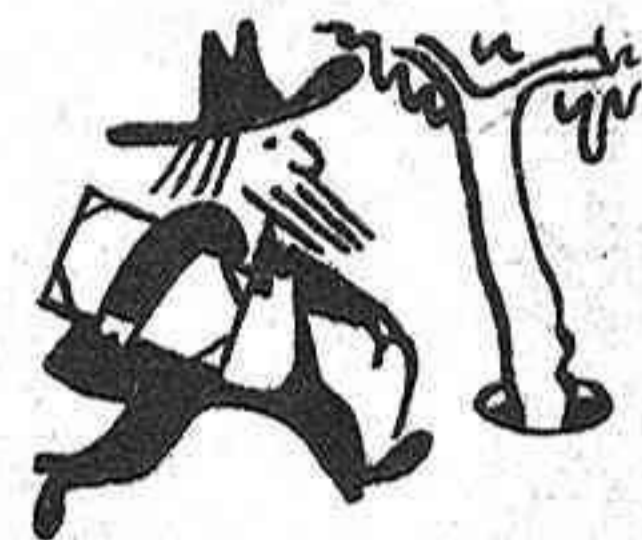
—Bé, noi, quina punteria. Això de la instrucció pre-militar és la guerra contra nosaltres...!

Una perdigonada criminal acabà amb les filosòfiques reflexions del bon conill, que també era amic nostre i no es deia Eduard.

nyona

—Mireu si és distret, que un dia es va deixar el bigoti.

COM PASSA EL TEMPS!

Un ninotaire força conegut a Barcelona, molt aficionat a les senyores i a la divulgació de les seves aventures amoroses, tenia la coqueteria fins fa poc temps d'amagar-se els anys. Es pintava les patilles, es feia massatges, portava una mena de cotilla i tot plegat s'esforçava a aparentar l'edat que deia tenir: trenta anys.

Però de sobte va començar a córrer la veu que el Govern anava a cridar quatre llesves més, entre elles la dels ciutadans de trenta anys, i el ninotaire es va veure en un compromís terrible.

Va decidir la cosa amb una gran rapidesa, i un dia es presentà als llocs que concorria habitualment amb les patilles blanques, destenyides, sense el massatge i sense la cotilla.

Els seus amics li van dir:

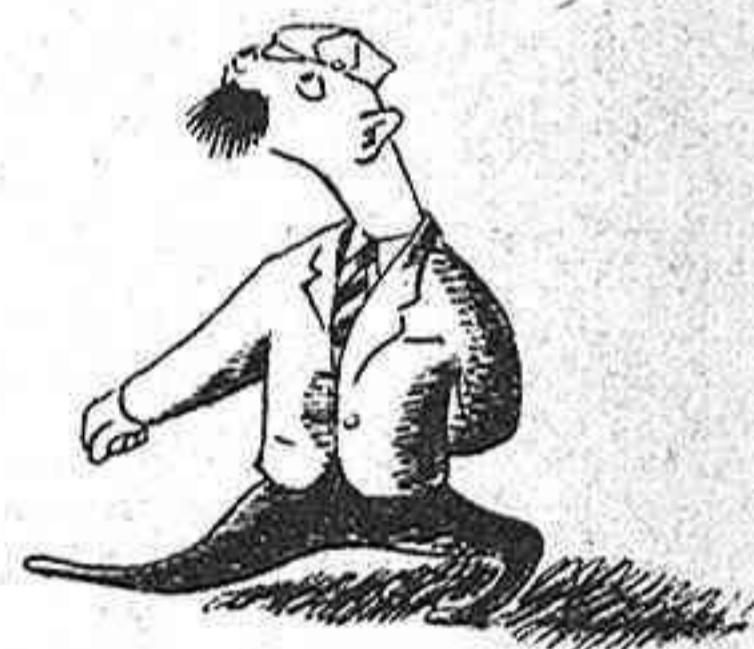
—Noi, com t'has envellit!

—Ja veureu, els anys hi són —contestava ell. I s'afanyava a treure tot de papers oficials, acreditant que tenia quaranta anys.

—Quaranta anys? —li deien els amics—. Sembla que faci com aquell qui diu quatre dies que en tenies trenta..

I aleshores ell se'n anava tot escorregut, murmurant:

—Oh, ja veureu. Els anys passen que un no se'n adona!

Els Jocs Florals de L'Esquella

No són versos, no, que són aromes de cultura aquests consells que per al conreu de les flors oferim avui

En la vida de la Humanitat s'escriuen llurs pàgines gloriuses o tristes amb la dolça i sentimental expressió d'una flor.

(Per tal que els lectors no ens prenguin per ximplers, els advertim que això ho hem copiat)

POMELLS DE POESIA!

Nosaltres, ail, no som tan dolents, no, com la gent es pensa.

Nosaltres tenim il·lusions de joventut i serrells de poesia. Nosaltres no som poetes professionals, però tampoc no som ni volem ésser de la poesia secreta.

Nosaltres també en sabem de dir galanors i subtils, bestieses i ximpleries com els poetes de debò.

Exemple:

«Foren flors amantides per un dia de joia inoblidable aquelles que somriuen en el record etern (què

tal?) i encara es troben entre les pàgines d'un llibre empolsegat, amagant un amor romàntic. Dies alegres de joventut que portaven en volandes del caize d'un clavell el foc dels anys d'adolescència...»

Però més valdrà que callem i que no seguir per aquest camí ple de pètals i d'espines.

Només direm, però, car no podríem seguir-ho callant, que estimem les flors tant o més com el qui més pugui estimar-les.

LES FLORS NOSTRES DE CADA DIA

Cada hora té el seu afany, com deia Lerroux, i cada flor té el seu temps per a ésser sembrada i el seu altre temps per a ésser collida, fruita, estimada i oferta a la «querida», de cada temps.

L'estiu té les seves flors peculiars, com les té l'hivern i com les tenen àdhuc la primavera i la tardor.

Tothom sap que una flor no fa estiu, però no hi ha ningú que sapiga de cap estiu passat ni futur, que no hagi donat una floreta a l'home enamorat, malgrat que hagi estat a vegades un enamorat d'aquells que no saben la casa.

El mateix s'esdevé en les altres estacions de l'any, com veurà qui sequeixi llegint.

HIVERN

Les espècies florals que convé sembrar al temps del fred són:

Agrostis, de la família de les gramínies.

Sathyrus (Tuberosus), amb flors papilionàcies de color rosat, molt aromàtiques.

Gladiolus, planta ornamental que conté diverses variacions de la família de les Iridàcies.

També són de conreu d'hivern les Clavellines, la Maria Llúisa, els rosers, les Coronàries i el Coleus.

PLANTERS DE PRIMAVERA

La primavera és el temps de les flors, això ho saben fins i tot alguns Comitès d'Empresa, però cal no confondre el temps de collir amb el temps de plantar o sembrar.

Ara nosaltres parlem en temps de plantar.

En primavera, a més de diverses plantes de les que hem donat com a bones per plantar a l'hivern, es planten: **La Balsamina**, planta anual de les Índies orientals, és coneguda pel nom de flor de **Camèlia**. **La Canna**, de la família de les canàcies. **La Capuchina**, de la família de les Tropocoles (bona família per cert).

Les Dàlies, flors senzilles que es donen en diversos colors, les més pedunculades són les que es presten millor a la confecció de pomells.

Pertanyen a la família de les compostes i floreixen des del més d'agost fins a les primeres gelades.

PLANTERS D'ESTIU

En aquest temps de la calor mentre els estudiants estan «empollant com uns beneits», s'acostumen a plantar **Les violes** anomenades enses flors de les quatre estacions amb una variant que es diu **Viola tricolor hortensis**, que és el **Pensament** i altres varietats més que no volem enumerar perquè ens fariem pesats de tant que en sabem.

PLANTES DE TARDOR

Són les mateixes que es planten en juliol i agost, afegint les **Centàureas**, **Dianthus**, **Nemophiles** i **Pensaments** als quals ja ens hem referit abans.

A remarcar que en aquestes espècies es troba inclòs **El clavell de l'amor**.

Podríem oferir una interessant classificació de les flors per ordre

de colors, però el lector considerarà que fóra excessiu pel migrat preu de trenta cèntims que ha pagat per aquest número de L'ESQUELLA que té als dits, si és que no l'ha manllevada com fan massa sovint alguns desaprensius.

També podríem parlar, perquè en sabem, de les flors aquàtiques de les ninfàcies de la **Flava**, de l'**Odorata** i de la **Capensis**, coneguda també per **Nemphar blau**, però hem d'estalviar temps i espai per a poder referir-nos a quelcom més oportú i d'actualitat interessant.

SPECULARIA SPECULUM (CAMPANULACIES)

Per ésser un tema de moltes campanulàcies, hem de referir al lector les característiques d'aquesta planta **Specularia** i el lector ja ens sabrà entendre i treure'n les naturals deduccions.

Es aquesta planta una planta anual indígena de rames ajegudes que al juny i juliol es cobreix de petites flors en forma de copa.

N'hi ha de color blau-viola i de blanques. S'anomenen «Mirall de Venus» i s'han de sembrar en març o abril, de seient. Sembrant-les pel setembre, donen flors de maig a juny.

BALL DE RAMI

Tot desmentint l'opinió primitiva d'aquells que creuen que la flor no té mes motiu d'existència que el de posar-se-la sota el nas, a l'orella o al trau, hem de remarcar que la flor més que un valor singular té un valor col·lectiu i un enlairat esperit ornamental de classe..., sí, de classe..., per dur que sembl de sentir.

I és per això que d'abans que Eva posés testos als balcons del paradís terrenal, existeix al món en els sellers de la civilització tota una teoria pura del ram, amb útils combinacions de flors, efectes decoratius i harmonies de colors.

Es un axioma japonès que la dona no és prou educada si no sap

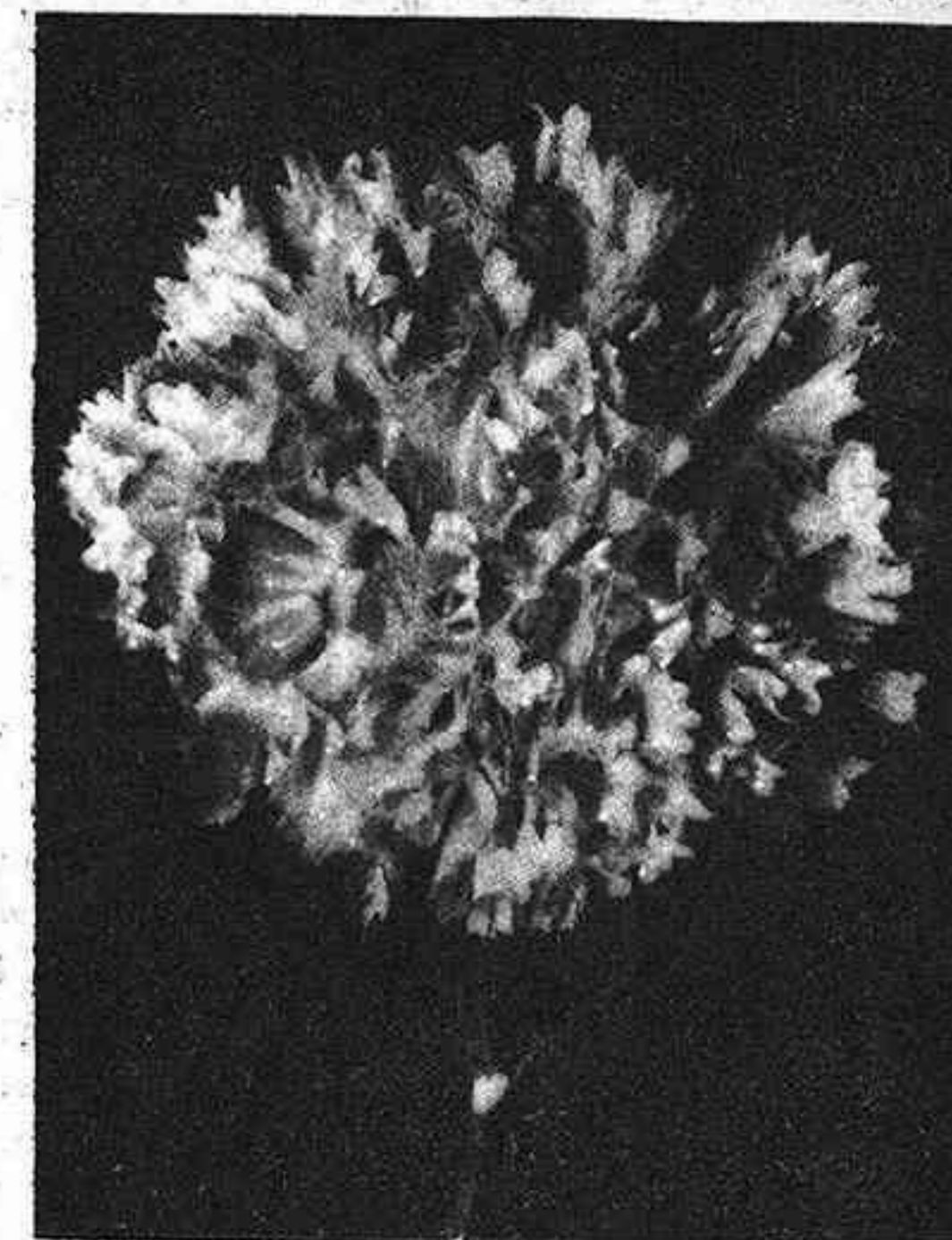
bastir un ram i triar el perol on l'ha de posar en remull.

Hi ha qui assegura que al Japó els homes posseeixen també aquests subtils refinaments de la cultura, però els darrers esdeveniments bèl·lics de Xina del nord aconsellen concretament de no refiar-se'n gaire.

Algú ha dit que la idea primitiva del pomell ens ve de l'Índia i de les doctrines budistes que substituïren els rites a base del sacrifici de bèsties per l'ús de les plantes i les flors.

La cosa podrà ésser més o menys certa, però no se li pot negar una força exemplar molt aplicable als moments que vivim. Aquells que abans devoraven bestiar pantagruèlicament, ja saben, doncs, el que els toca...

Però tornem al ram de les flors. La teoria de Shotako admet set línies representatives en les combinacions florals amb dibuixos de contorn inspirats no res menys que en la temptativa de representació de la naturalesa.

Un magnífic clavell «Malmaison» que està demanant a crits una orella

El ball de ram dels nostres envelats té una degeneració interessant d'aquests il·lustres orígens i ha degenerat encara darrerament, suprimides les festes majors, en aquestes nenes que van disfressades d'infermeres al darrera d'un pot i al davant de les disposicions municipals que les empaiten baldament.

I com que divagant se'ns ha vingut a sobre l'hora que en diuen de sopar, fem punt final en aquest modestíssim treball de florida erudició que podríem dir per arrodonir-lo d'ambient que és flor d'un dia...

Pere Gallarí

Nota bene. — Un altre dia, potser parlarem als nostres lectors de les flors de perfumeria, aplicació utilitària de les flors naturals i de les aplicacions de l'aroma de les flors al sabó. Cosa que, si Déu vol i ens don salut, prometem fer pel mateix preu.

Lliri de Sant Antoni (Ara Tarrida del Màrmol)

Un preciós «jacinto»... que no és aquell (1)

INFORMACIO ESTRANGERA

UN VIATGE GAIREBE IMPERIAL

Munic, 26.

En l'imperial d'un tren tot especial ha arribat a Munic, a les 3 toques i deu minuts, l'Excellentíssim senyor Guido Alfieri, comissari de propaganda de l'Imperi Romà, amb categoria de Director General, acompanyat d'un fulano que diu que és l'Emperador de Roma, anomenat Benet I i més conegut pel nom de Mussolini, que viatja acompanyat de

dotze uniformes, ocupant tots tretze els imperials de tretze trens especials.

A l'andana de l'estació de Munic feia estona que esperaven els il·lustres viatgers els no menys il·lustres «nazis» Goebbels, comissari de Propaganda del Reich, i el seu amic Hitler, que per cert només s'ocupava de fer veure que manava més que l'altre.

Un cop arribats els que venien allà on eren els que els esperaven, s'han abraçat tots.

Apoteosi feixista

Munic, 27.

Hitler i Mussolini fa dotze hores que són a sengles balcons i són aclamats per sengles milions de guàrdies que cobreixen la carrera.

Els milions de guàrdies han estat degudament autoritzats a deixar d'apuntar al públic amb llurs fusells, a fi que tinguin les mans lliures per a aplaudir Hitler i Mussolini.

Els milions de guàrdies han deixat de la mà el fusell i s'han posat el punyal a la boca, però aleshores ha resultat deslluïda l'apoteosi, per tal com els milers de guàrdies, en tenir el punyal entre les dents no podien cridar «Heil Hitler!» i «Heil Mussolini!» com segurament hauria estat el seu desig.

Els organitzadors de l'apoteosi han estat conduïts a sengles camps de concentració.

Entrevistes històriques

Munic, 28.

Hitler i Mussolini no fan més que entrevistar-se de reüll i amagar-se per tots els recons del Tercer Reich, fent-se xiu-xiu a cau d'orella.

Hom atribueix una innegable transcendència històrica a aquestes entrevistes i a aquestes converses, que ningú, per cert, no ha pogut sentir.

Hom ignora el que s'ha tractat en aquestes llargues converses, que per a ésser més absolutament reservades, s'han celebrat sense intèrpret.

Es degut a això que hom suposa que els dos dictadors no s'han entès.

EMOCIO!

Berlín, 30.

Avui, aprofitant un moment que no plovia, els dos dictadors han sortit al jardí fent veure que no es veien i s'han vist d'amagat a la garita del guarda. Aquest n'havia estat desnonat prèviament amb gasos asfixiants.

Aquesta misteriosa entrevista ha causat més sensació i més emoció que cap de les altres celebrades entre Hitler i Mussolini, tot i no ésser, malgrat ésser tan reservada, tan secreta com les altres.

Hom esperava aguantant l'alè, que els dos «fùhrers» en fessin una de sonada i es proposessin entendre's, puix que ha estat autoritzada la presència de l'intèrpret, per bé que degudament vigilat.

L'expectació ha anat creixent tan ràpidament, que en pocs minuts ha esdevingut gànepia.

Quan el poble ja estava a punt d'esclatar, s'ha fet pública una nota referent a la misteriosa entrevista secreta del jardí.

La nota diu escaridament:

«Avui, a quarts de cinc i cinc de la tarda Hitler i Mussolini s'han reunit secretament i han menjat mantega...!»

Hom sap cert només que, no han parlat d'Austria, que és d'allò que tots dos parlen més un cop es separen després d'haver donat per acabades les converses històriques.

Una víctima innocent

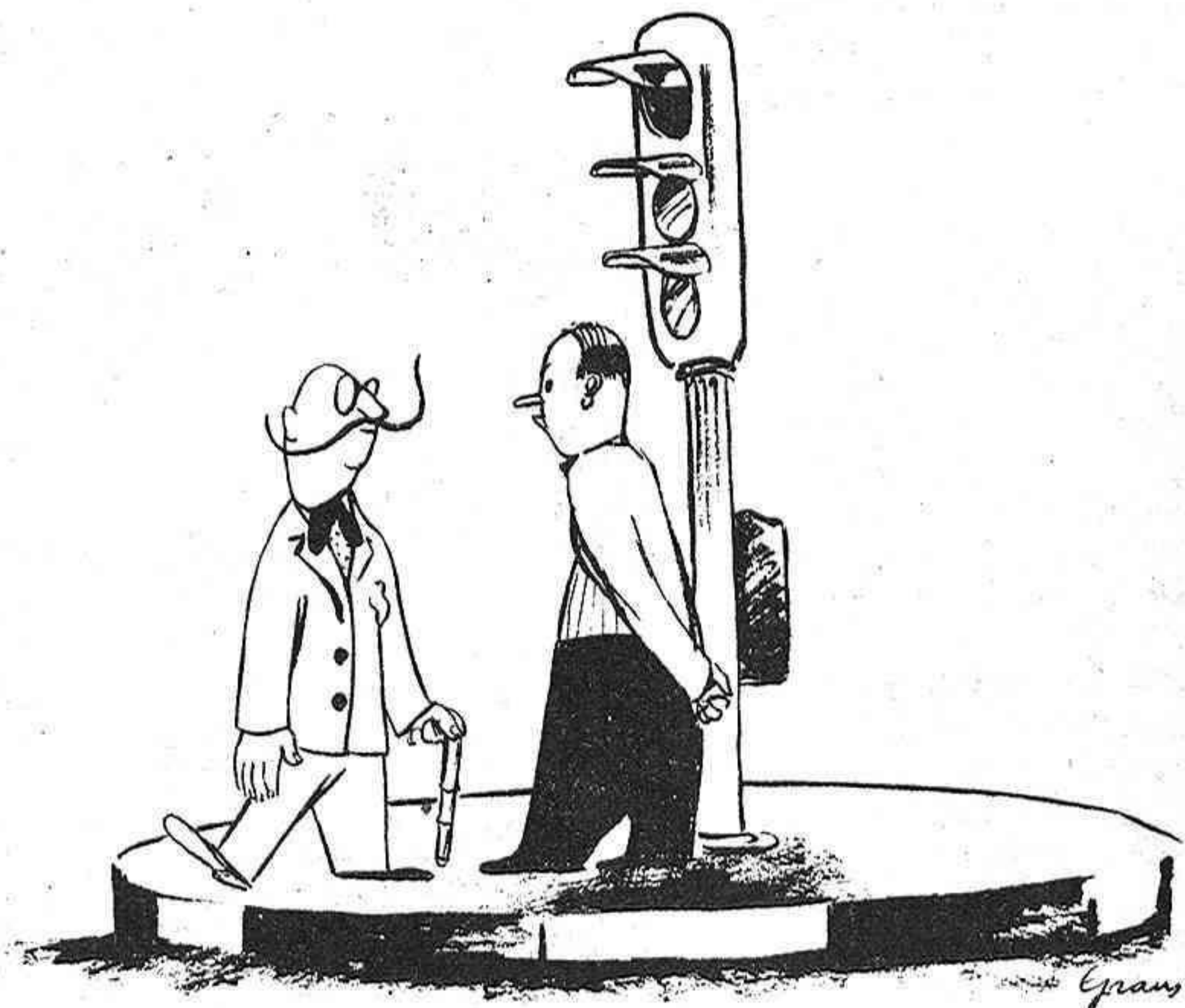
Berlín, 30.

Ha estat afusellat a cops de destrat el pobre sastre del general Goering.

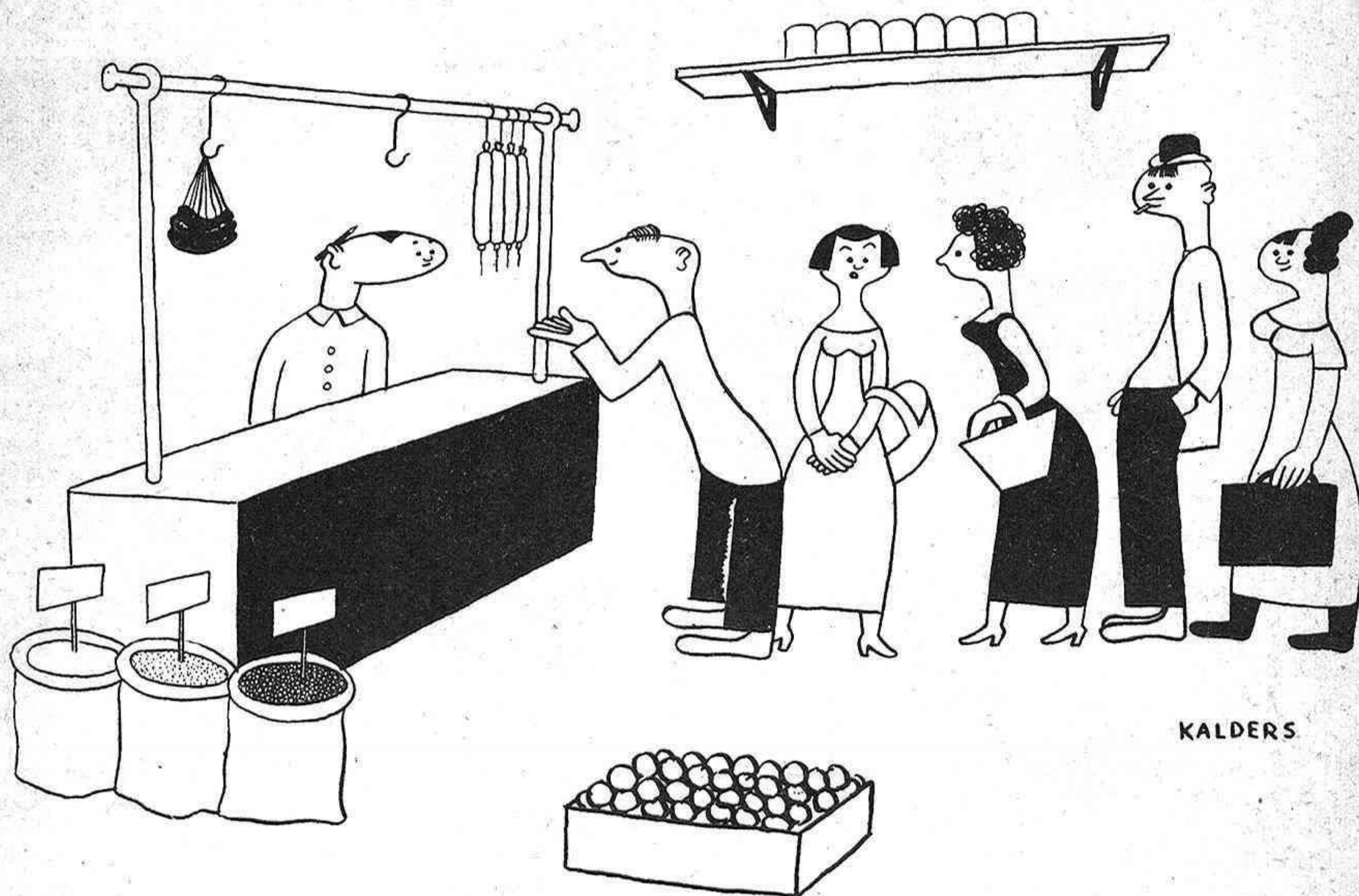
L'innocent petit industrial ha mort sense saber ben bé a què atribuir la seva disort, tan estranyament sincronitzada amb l'arribada del «duce» i dels seus dotze uniformes de grandíssima gala.

Goering, per la seva part, ha manifestat que només calia veure els sensacionals uniformes del «duce» d'Itàlia, per comprendre fàcilment el just i ensem inflexible que és la justícia del Tercer Reich.

Tothom ha donat la raó a Goering.

— Es pot passar?
— Si la censura ho permet, passi.

— Escolli: Que té ous?
— Sí, però tinc por.

ELS SEMPITERNS IL·LUSIONISTES

El Partit Federal Ibèric contribueix al millorament de la cultura

Comitè de Milícies Antifeixistes
del
PARTIT FEDERAL IBÈRIC
Ronda de la Universitat, 1
Telèfon 16598
BARCELONA

Gasetilla suplicada
per a publicar almenys un dia

Dels Cursos de Català
del Partit Federal Ibèric

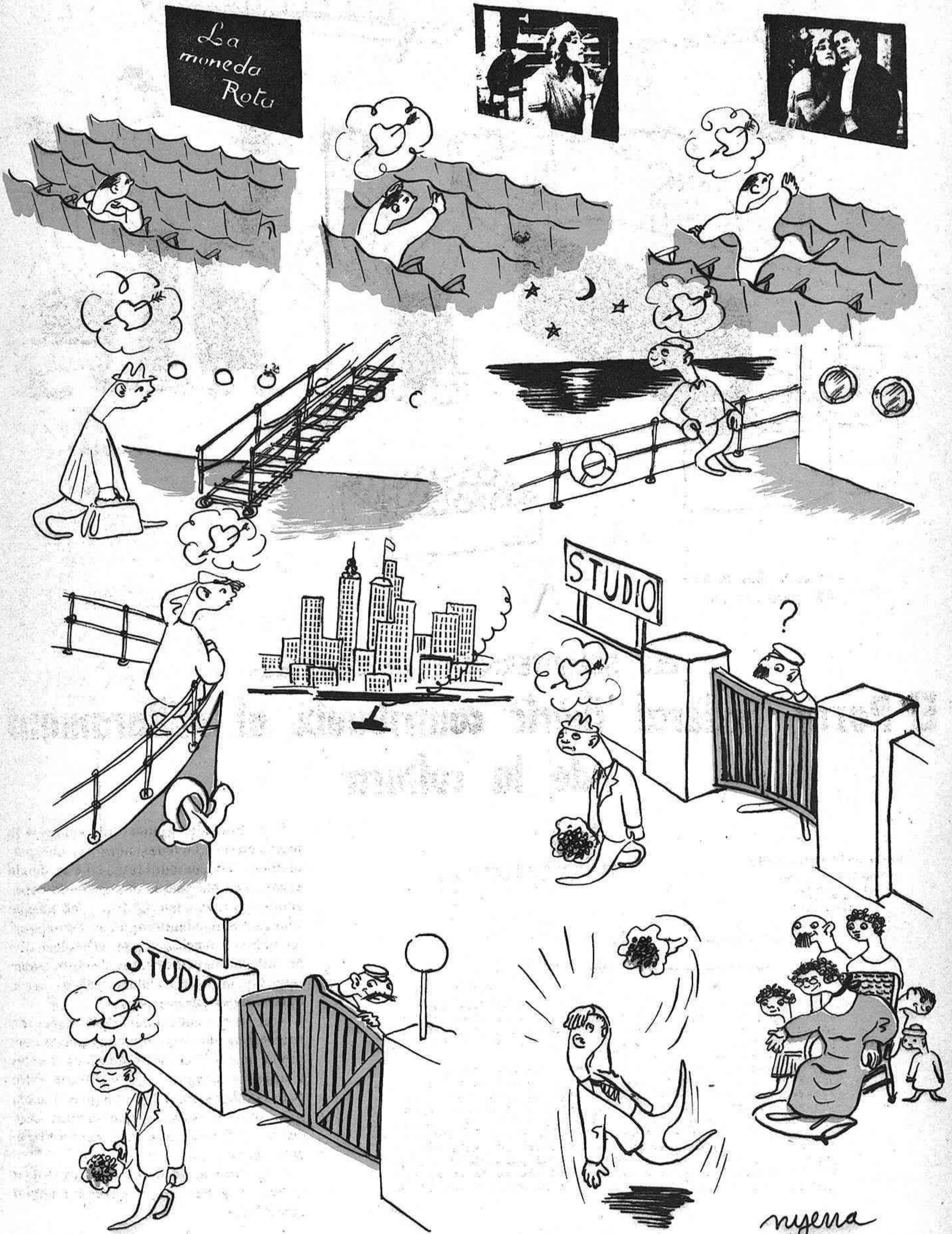
Comuniquem a tothom que ben aviat serà tançada la inscripció al primer curs que començarà el dia 29 d'aquest mes. La matrícula d'aquest curs preparatori als altres és de cinc pessetes, com s'ha dit i consta també a la secció "Ensenyança" de La Vanguardia.

Com sigui que, en inscriure's, diverses persones han manifestat de tenir ja alguns coneixements del català i d'interessar-se per un curs més extens, i, per una altra banda, alguns mestres i altres persones de certa cultura han sol·licitat un curs especial per a ells, els preguem, a tots, que passin, si els plau, al més aviat possible per les nostres oficines (Ronda de la Universitat, 1) amb la finalitat de parlar-ne, car podem dir-los per endavant que farem el possible de complaure'ls efectuant diferents cursos, en els quals seran tractades amb més extensió la morfologia i la sintaxi catalanes.

Si es tracta d'ensenyar als «metres» la morfologia i la sintaxi, nosaltres ens permetriem d'aconsellar-los que no es deixin ensarronar. No perquè dubtem de la capacitat de la seva intel·ligència, sinó perquè suposant que el mestre que ha d'ensenyar-los sintaxi i morfologia és el mateix que ha redactat la «Gasetilla suplicada», estem segurs que posseeix millors aptituds per a aprendre que per a ensenyar.

Ara, si en lloc d'aquestes coses tan necessàries per a guanyar la guerra com són la sintaxi i la morfologia, es tractés d'ensenyar ortografia, ja seria una altra cosa. Aleshores no dubtariem gens d'aconsellar als nostres lectors que tampoc acudissin als «Cursos de Català del Partit Federal Ibèric».

Hi perdrien la poca o molta gramàtica «parda» que han pogut aprendre llegint L'ESQUELLA.

ELS GRANS ESPECTACLES PUBLICS

Com que el "Comité Económico de Cines" és un Comitè i no un Sindicat, en lloc d'anar de cara a la guerra va de cara a la taquilla

Davant la formidable temporada de cinema que prepara el «Comité Económico de Cines» nosaltres hem procurat fer-nos amb la propaganda dels grans films que es van a projectar i així ajudar una mica la nostra petita Nova Economia.

Els econòmics del cinema ens han donat per començar els arguments de distintes pel·lícules que seran estrenades amb l'èxit que cal esperar després de llegir les emocionants idees en què estan inspirades.

Per tal que no perdin en intensitat aquests arguments els donem sense traduir, tal com ens els ha donat el «Comité Económico de Cines».

Van, doncs:

Primer film, de gran contingut social, titulat:

«EL RECUERDO DEL OTRO.»

Protagonista: Lyda Berelli

Argumento:

Lyda, la protagonista, es una intrépida y audaz aviadora. El drama empieza al llegar al campo de aviación acompañada del famoso periodista Mario Alberti y el Príncipe de Sèvres, propietario de la conocida fábrica de porcelana del mismo nombre.

El príncipe le hace a Lyda una ardiente y apasionada declaración de amor, però el motor del aeroplano, con su ruido estruendoso especial, corta la frase del gentil enamorado y Lyda parte rauda hacia el espacio infinito.

La fascinadora mujer, tan deliciosamente refinada al par que tan musculosa y hercúlea,

le arrebató rápidamente el alma al periodista, que viéndose correspondido, corre, mejor dicho, vuela, en pos de un nuevo amor con impetuosidad juvenil y bulliciosa.

Pero ¡ay! que el hado maléfico iba a destruir tan bello sueño. Cesarina, la amante del periodista, celosa i pèrfida, aviesa y deleznable criatura infernal, logra persuadir a Mario con arteras mañas para que escriba a Lyda una carta fría y lacónica en la que le dice que aquel loco amor imaginado sólo fué la fugaz y efímera ilusión de una hora de devorío.

Lyda llora las exequias de un amor muerto al nacer y se casa con el Príncipe, al que no le importa el ver que Lyda está muy despechada.

Però el corazón de Lyda sufre indecibles amarguras, el llanto nubla sus ojos, una tos seca desgarró su pecho y la falta de apetito la conduce con pasos lentos pero seguros hacia la tumba. Es el amor. Mas el Príncipe no se apercibe del rudo tormento que agita el alma de su ojerosa esposa. No; el incauto no se apercibe. Y pasaron las nieves de dos inviernos, las flores de dos primaveras, las mieses de dos veranos y las hojas caídas de dos otoños. Pasaron indiferentes al dolor de Lyda. ¡Cuánta crueldad! La infeliz no puede soportar el recuerdo de Mario, vuela en su busca y lo encuentra tumbado en el taburete de una sórdida buhardilla.

—¡Mario!—exclama con desgarrador acento la desdichada.

—¡Tú!

—¡Yo!

—¡Tú!

—¡Yo!

—¡Tú!

—¡Yo!

... ..

Y con un beso frenético, fruto de dos almas que vibran al unísono, termina el emocionante diálogo.

Però Mario, a quien una vida relajada ha minado sus energías, cae en brazos de su amada, víctima de un ataque de reuma.

Lyda exhala un alarido lastimero y sale inconsciente a la calle. Su único rayo de luz sale de una puerta. Es la puerta de un antro de vicio y corrupción. Penetra en la fétida estancia y un sujeto procaz la invita a bailar; y baila la infeliz al tiempo que prorrumpe en una carcaja histérica y descapacible.

Y se ve a la infortunada mujer con el corazón dolorido, pàlida, con aspecto de mártir, que cumple un sacrificio cruel bailando una danza voluptuosa bajo las miradas lascivas del hampa encanallada.

Después pide un poco de dinero a aquellos hombres sombríos para socorrer a Mario. Los hombres sombríos se lo dan. Pero su sacrificio es inútil. Mario muere; lentamente, pero muere. Y ella también se muere. No ha podido sobrevivir al rudo golpe que le ha asestado el Destino.

Com el lector haurà pogut apreciar després d'aquest film educador de masses, fer la

—Tothom em mira malament. Es pensen que son patates.

Revolució és cosa de tres o quatre dies, degut a la diafanitat en què estan orientades les lluites del proletariat.

Segon film de profunds sentiments humans i divins, titulat: «Sacrificio», interpretat per l'Enric Borràs quan encara era vell.

Va l'argument.

«SACRIFICIO», por Enrique Borràs

Don Roberto Castells, que es de origen humilde, pero honrado, ha logrado con su laboriosidad y espíritu de ahorro una fortuna que emplea en la explotación de una industria.

Pero ¡ay!, inexperto en lides amorosas, cayó en el sagrado lazo del matrimonio, prendido de las redes de una diabólica seductora; una linda muñeca sin corazón, educada sólo para el lujo, para los placeres, para la natiación y para la disipación más abyecta.

Todo esto sólo podía conducirle a la ruina y más teniendo en cuenta que esta alocada esposa elogiaba sin tino las alegres franquichelas de su hijo Enrique, un ente encanallado, siempre viviendo entre mujeres de vida alegre y confiada.

Y lo peor de este hondo drama, es que doña Carmen (la linda muñeca sin corazón) traiciona la fe jurada a su esposo, convirtiéndose en una bestezuela al servicio de los placeres del Dr. Dachs, amigo íntimo del marido fabricante.

¡Cuánta inmoralidad!

Forma un hermoso contraste con estos personajes de tan baja condición moral, Alberto, el dependiente de confianza de don Roberto, que por amor loco y desenfrenado hacia María, hija del patrón, le presta una cantidad que tenía ahorrada gracias a que ni los domingos osaba tomar vermuth con anchoas. Con este dinero tan abnegadamente reunido se salva la catástrofe económica. Mas no el honor, que, como todos sabemos, es patrimonio del alma y el alma sólo es de Dios.

Don Roberto sospecha de las negras nubes que se ciernen sobre su honor y se esconde bajo el lecho de su esposa para sorprenderla «in fraganti». Después de unos minutos de incómoda espera surge una forma blanca que él cree su hija, la coge, la zarandea, la llena de improperios, y después de breve y hercúlea lucha, la forma blanca lo derriba cuan largo es, huyendo en la cómplice obscuridad.

En realidad la forma blanca era su esposa, pero ésta suplica a su hija que salga a conjurar la horrible tragedia.

—¡Yo soy la libertina!—dice María sollozando.

—¡Pérfida!—ruge don Roberto.

—¡Padre!...

—¡No soy tu padre!

—¡Padre!...

—No le conozco a usted, señorita—dice don Roberto apuntando a la puerta con el índice extendido.

— ¿Quin plat tenim, avui?
— Llebre a la italiana.

Tras esta feroz escena doña Carmen, arrepenitida, declara la verdad. Al escucharla su esposo exclama: «¡Oh!...» y cae como fulminado por el rayo mortífero en mitad del corazón.

María, ante el cadáver de su padre y la deshonra de su madre, dice entre amargos sollozos:

—¡Que sola me quedo en el mundo!

Mas Alberto, que ha subido de la tienda,

al oír el escándalo, exclama:

—¡Sola no, amor mío: conmigo ante el mundo y sus ruines asechanzas!

Con lo cual termina esta instructiva película.

La próxima setmana continuarem fent la propaganda de les grans estrenes preparades pel «Comité Económico de Cines».

A la U.R.S.S. hi ha federals de tota la vida?

«Acracia», el diari anarquista de Lleida, publicava dissabte, dia 18, la següent notícia:

Destitución desmentida

(De nuestro servicio especial)

Moscú, 18 (madrugada). — Oficialmente se desmiente la destitución del Comisario de Justicia Krylenko.

Se trata únicamente de la dimisión que presentó del cargo que desempeñaba simultáneamente Krylenko de Comisario de Justicia republicana federal de la gran Rusia.—Tass.

Trobem molt estrany el desmentiment. Tractant-se d'un republicanisme federal, ens sembla

impossible que dimiteixi si no el treuen. A menys que el republicanisme federal de Krylenko no tingui res d'ibèric.

Correu i remeneu

D. Martínez.—No serveix.

Po.—Tampoc.

Autèntic.—Si és «autèntic» denunciieu-lo a les autoritats.

E. Tit.—Són innocents.

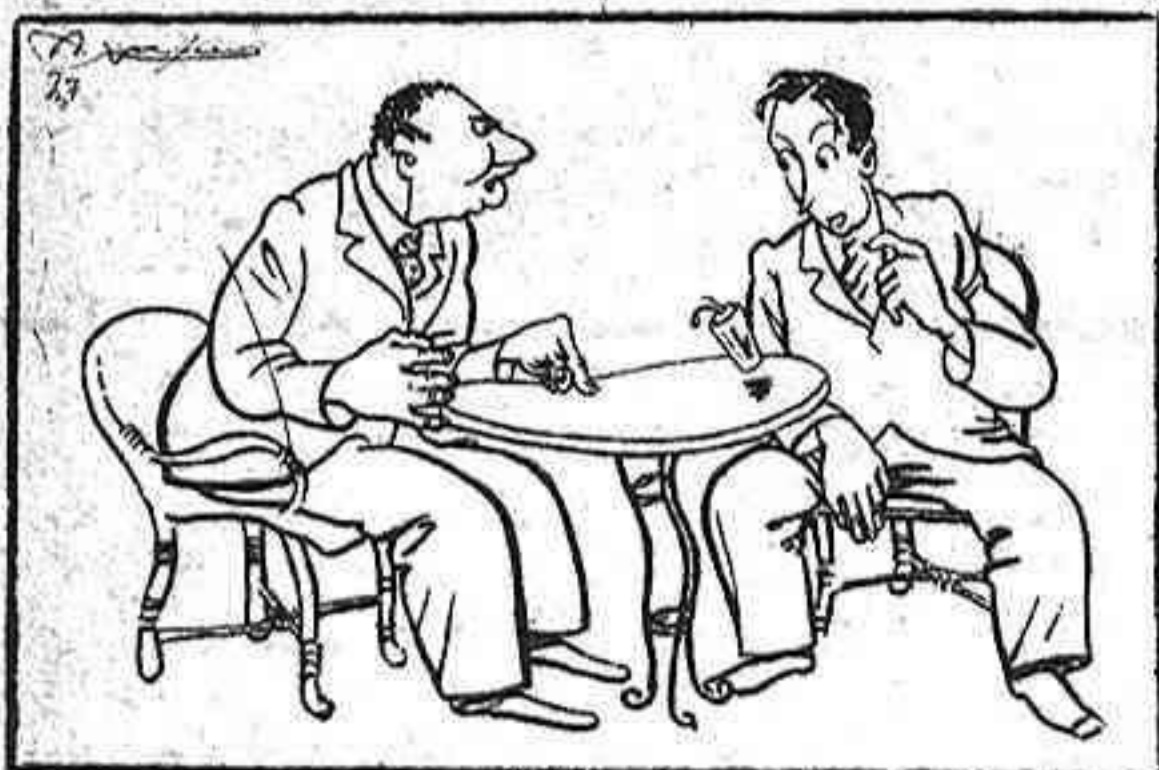
Nen Xic 7.—Aprofitarem un dibuix.

Antoni Montes.—Ha passat d'actualitat.

Closca.—El vostre acudit és molt semblant a un que hem publicat.

Pega.—No «pega».

Un desganat.—Us felicitem.

L'ETERN REPATANI

—Es que actualment, el nostre exèrcit té més de trenta divisions.

—Divisions!... Divisions!... Unitat és el que cal!

HA ESTAT POSAT A LA VENDA
L'INTERESSANTISSIM QUADERN

«LA LLUITA DECISIVA»

de J. A. OVSEENKO

Ex-cònsol de la U. R. S. S. a Barcelona i actual
Comissari de Justícia a la U. R. S. S.

DE VENDA EN QUIOSCOS I LLOCS DE PERIODICS

PREU: 0'25 PTES.

DISTRIBUIDORS EXCLUSIUS PER TOT CATALUNYA:
RAMBLA DEL MIG, 17 - BARCELONA **P.A.C.O.D.**

Acaben de sortir els quaderns amb les
intervencions de

ARDIACA COLOMER COMORERA I VALDES

en la 1.ª Conferència del Partit Socialista Unificat
de Catalunya, editades en català i castellà

De venda en quioscos i llocs de periòdics

PREUS: 0'25, 0'30 i 0'50 PTES.

Distribuidors exclusius: P.A.C.O.D. Rambla del Mig 17

Porteu-la a la
S.I.C.E. S.C.
BRUC 129 BARCELONA

ACABA DE SORTIR EL TERCER QUADERN DE LA
SERIE SETMANAL «EL SOLDADO DEL PUEBLO»
TITULAT

“EL ATAQUE”

Editat pel Partit Comunista d'Espanya

PREU: 0'35 PTES.

DE VENDA EN QUIOSCOS I LLOCS DE PERIODICS

Distribuidors exclusius per a tot Catalunya: **P.A.C.O.D.** Rambla del Mig, 17
Barcelona

ACABA DE POSAR-SE A LA VENDA L'OPUSCLE

“Trotski, Doriot, Hitler”

en el qual es posen de
relleu les proves mate-
rials de com el trotski-
me s'ha convertit en l'a-
vantguarda del feixisme

PREU: 1 PTA.

DISTRIBUIDORA **P. A. C. O. D.** BARCELONA
DE PUBLICACIONS RAMBLA DEL MIG 17

EDICIONS U. G. T.

Acaba de posar-se a la venda el lli-
bre biogràfic “**Antoni Sesé**”
amb tota l'actuació del malaurat
lluitador obrerista

De venda en quioscos i llocs de periòdics

PREU: 3 PTES.

Distribuidors exclusius per a tot Catalunya:

P. A. C. O. D.

Rambla del Mig, 17 - Barcelona

Ha sortit l'interessant quadern

“LA UNIO GENERAL DE TREBALLADORS I LA MUNICIPALITZACIO DELS SERVEIS”

de les “Edicions U. G. T.”

De venda en
quioscos i llocs
de periòdics

PREU: 0'75 PTES.

DISTRIBUIDORS EXCLUSIUS PER TOT CATALUNYA:
RAMBLA DEL MIG, 17 - BARCELONA **P.A.C.O.D.**

—Bé, me'n vaig a Barcelona.
—Vés. Recordat de portar patates.